

تنگی نفس مردم اهواز بعد از اولین بارش پاییزی

گزارش ویژه

تنگی نفس مردم اهواز بعد از اولین بارش پاییزی

هر ساله با اولین بارش باران پاییزی در اهواز، موجی از بیماران با علائم تنگی نفس به مراکز درمانی مراجعه می‌کنند. گفته می‌شود منشا این تنگی نفس از فعالیت‌های تاسیسات نفتی استان خوزستان و وجود پرتعداد نوعی درخت به نام کونوکارپوس است.

امسال نیز همزمان با اولین باران پاییزی در تاریخ ۲۸ مهر، تنگی نفس مردم اهواز آغاز شد. این مشکل از سال ۹۲ هر ساله با اولین بارش‌ها شروع شده و هزاران نفر را راهی بیمارستان می‌کند، اما مسئولان هنوز راهکاری برای جلوگیری از بروز این مشکل پیدا نکرده‌اند. روز ۲۹ مهر تعداد ۱۸۶ نفر به بیمارستان مراجعه می‌کنند که در مرحله اول بیمارستان ابوذر اهواز بیشترین آمار مراجعه‌کننده را داراست.

طی روزهای اول، دانشگاه علوم پزشکی آمار دقیقی از تعداد مراجعه‌کنندگان ارائه نمی‌دهد. طبق اخبار منتشر شده ایرج نظری، رئیس دانشگاه علوم پزشکی اهواز پاسخگویی در این زمینه را به روابط عمومی دانشگاه محول کرده و فرهاد حمزه‌لویی، مدیر روابط عمومی دانشگاه علوم پزشکی اهواز تلفن همراه خود را از دسترس خارج کرده و پاسخگویی رسانه‌ها نبود. در سکوت خبری دانشگاه علوم پزشکی، برخی از رسانه‌های ضدانقلاب تعداد مراجعه بیماران تنفسی در ۲۴ ساعت اولیه را بیش از یک هزار و ۶۰۰ نفر اعلام می‌کنند و با توصیه‌های غیرکارشناسی سبب افزایش نگرانی‌ها در سطح جامعه می‌شوند. تا اینکه فرهاد حمزه‌لویی در تاریخ ۷ آبان با خبرگزاری مهر مصاحبه‌ای انجام می‌دهد و بازتاب زیادی در رسانه‌ها دارد.

وی در این مصاحبه در خصوص آمار تنفسی اظهار می‌کند: از ساعت هشت صبح روز ۶ آبان تا ساعت هشت صبح ۷ آبان، چهار هزار و ۴۸۱ نفر برای مشکل تنفسی به بیمارستان‌ها مراجعه داشتند، که چهار هزار و ۳۲۱ نفر از آنها به صورت سرپایی درمان و ۱۶۰ نفر از آنها بستری شدند.

طبق اخبار منتشر شده با وجود پیش‌بینی بارش‌ها، بیمارستان‌های تابعه دانشگاه علوم پزشکی اهواز از آمادگی لازم برخوردار نبودند؛ از صبح روز ۷ آبان ویدیویی در شبکه‌های اجتماعی دست‌به‌دست شد که نشان می‌داد پس از بارش‌های شب گذشته فاضلاب از کف بیمارستان بالا زده و سبب بروز مشکلاتی برای بیماران و همراهان آنها در سالن‌های داخلی بیمارستان گلستان شده است.

علل ایجاد تنگی نفس از دیدگاه‌های مختلف:

- ۱۸ گزینه به‌عنوان عامل تنگی نفس در خوزستان در شورای سلامت استان بررسی شد و چهار احتمال؛ مشعل‌های چاه‌های نفت، سوزاندن مزارع نیشکر، سوزاندن زباله و گرده‌های گیاهی به‌عنوان عامل تنگی نفس معرفی شدند. **دانشگاه علوم پزشکی اهواز** در آخرین اعلام‌نظر، گرده‌های گیاه کونوکارپوس را که مساحت قابل‌توجهی از فضای سبز شهرهای خوزستان به‌ویژه اهواز را پوشانده، به‌عنوان عامل اصلی تنگی نفس اهوازی‌ها معرفی کرده و توسط اداره کل حفاظت محیط‌زیست خوزستان نیز تایید شده است. بر همین اساس شورای سلامت استان، هرس گیاهان کونوکارپوس را به منظور جلوگیری از بروز مشکلات تنفسی مصوب کرده است.

- **خبرگزاری فارس:** دانشگاه علوم پزشکی اهواز بدون انتشار جزئیات تحقیقات خود اعلام کرد که گرده‌افشانی کونوکاریوس‌ها عامل آلایندگی باران‌های پاییزه در استان خوزستان است.
- **غلامرضا شریعتی، استاندار خوزستان:** با توجه به تمهیدات انجام‌شده از جمله رعایت نکات پیشگیرانه از سوی مردم و همچنین هرس درختان کونوکاریوس پیش از گل‌دهی در خوزستان، بیماران مراجعه‌کننده به مراکز درمانی خوزستان به دلیل عارضه تنگی نفس، تا حد قابل ملاحظه‌ای کاهش یافت.
- **یکی از شهروندان اهوازی در تماس با خبرگزاری فارس:** درمان رایگان بیماران تنفسی پس از بارش باران‌های آلوده فقط ادعای مسئولان دانشگاه علوم پزشکی اهواز است و در بیمارستان‌ها هزینه درمان را از بیماران دریافت می‌کنند. این شهروند ادامه می‌دهد: برخی از شهروندان به دلیل حملات تنفسی در بیمارستان‌ها بستری شدند که موضوع کمبود تخت‌های بیمارستانی دوباره مشاهده شد؛ همچنین برخی از امکانات بیمارستانی مانند «ماسک نبولایزر» در بیمارستان‌ها با کمبود مواجه است.
- **محسن موسوی‌زاده نماینده اهواز:** هنوز این موضوع (گرده درخت کونوکاریوس) به صورت علمی اثبات نشده است. این درختان در تمامی شهرهای خوزستان و حتی عراق کاشته شده است و اگر مشکل مرتبط با این درختان بود باید در طول سال که بارندگی حادث می‌شد این اتفاق رخ می‌داد درحالی‌که چنین نیست. وجود شعله‌های نفتی در اطراف اهواز که طی سال‌های اخیر بر تعداد آن افزوده شده علت محتمل‌تری است. اگر شب از بالا به آسمان اهواز نگاه کنید مشاهده می‌کنید که ده‌ها چاه نفت و شعله‌های گاز روشن بوده و دود آنها در فضا متراکم است و این طبیعی است که بارندگی این دوده‌ها را شسته، پایین آورده و در نتیجه مردم دچار مشکلات تنفسی شوند. در سطح شهر اهواز علاوه بر دکل‌های گاز و فلرهای نفتی، شرکت‌های دودزای زیادی حضور دارند مانند شرکت صنایع فولاد، فولاد کاویان، کرین بلاک، نورد، لوله اهواز و ... که دود ناشی از این صنایع می‌تواند چنین تبعاتی به دنبال داشته باشد. دو سه سال پیش یک شرکت چینی با وزارت نفت قراردادی بسته و قرار بود گازی را که همراه با نفت خارج شده، می‌سوزد و از بین می‌رود را جمع‌آوری کرده و فرآوری کند که تاکنون عملیاتی نشده است. این موضوع را وزارت نفت و سازمان محیط‌زیست باید پیگیری می‌کردند ولی تا الان در این حوزه اتفاقی رخ نداده است.
- **شریعتی، استاندار خوزستان:** در سایر شهرهای خوزستان تعداد این درختان کمتر بوده و به همین دلیل این مشکل کمتر خود را نشان می‌دهد، ما در سال ۹۵ یا ۹۶ این دستور را دادیم و در اهواز به شدت هرس کردیم، اما در آبادان این کار را نکردند نتیجه آن شد که در آن سال تعداد مراجعان به بیمارستان در اهواز از ۲۰ هزار نفر به هزار نفر رسید،

اما در آبادان ناگهان به ۸۰۰ نفر افزایش یافت که این موضوع نیز به ما نشان داد که باید مساله توجه به این درختان به جد دنبال شود. در خوزستان صد سال است که فعالیت نفتی انجام می‌شود و اگر علت این پدیده بود باید در سال‌های قبل نیز خود را نشان می‌داد. این موضوع نشان می‌دهد که چیز جدیدی به محیط‌زیست خوزستان اضافه شده است که آن هم کاشت این درختان است.

حملات تنفسی افرادی که در این شرایط به بیمارستان‌ها مراجعه می‌کنند شبیه حملات آسم است، حملات آسم از تولیدات موجود زنده ایجاد می‌شود مانند گرده‌ها نه از مواد آلی، به همین دلیل است بحث فعالیت نفتی را به‌عنوان علت این حوادث رد می‌کنیم.

- **محمدجواد اشرفی مدیرکل محیط‌زیست خوزستان:** دانشگاه علوم پزشکی اهواز بررسی را در این خصوص داشت که نشان می‌دهد قوی‌ترین احتمال می‌تواند مرتبط با گرده‌های درخت کونوکارپوس باشد که به‌طور گسترده طی ۱۵ سال گذشته در سطح این استان کاشته شده است. این درحالی است که بررسی ما اسیدی بودن یا آلوده بودن باران به هیدروکربن‌ها را تایید نکرد هر چند که این احتمال هم می‌تواند وجود داشته باشد.

- **علی ساری نماینده مردم اهواز و باوی در مجلس:** هر دو عامل را برای این پدیده در نظر گرفته و تصاعد گاز فلر، درختان کهور آمریکایی و حوضچه نمک تالاب هورالعظیم را به‌عنوان عوامل بروز مشکلات تنفسی مردم اهواز برمی‌شمارد.

- **هژیر کیانی فعال و پژوهشگر محیط‌زیست:** موضوعی که مشکل را گردن گیاه کونوکارپوس می‌اندازند بر پایه هیچ مستند و پژوهش علمی نیست و لذا در حال حاضر مردود است. ما نمی‌توانیم درباره اثرگذاری کونوکارپوس در این رخداد نظری بدهیم، زیرا این گیاه در بسیاری از نقاط دنیا هم کاشته شده و اگر علت مشکلات تنفسی مردم پس از بارش، این گیاه است باید در سایر مناطق جهان نیز مشاهده شود. وقتی در میدان چهار اسب اهواز یا در سایر نقاط مسکونی این شهر تنها از یک واحد فلر نفتی یا همان گازهای همراه نفت بیش از ۱۵ هزار مترمکعب گازهای آلاینده وارد آسمان شهر اهواز می‌کنیم، نیاز به پژوهش آن‌چنانی ندارد.

بیش از ۲۰ پژوهش مستقل و بین‌المللی نشان می‌دهند که حدود ۴۰ ماده سمی مضر برای انسان و محیط‌زیست در یک متر مکعب گازهای همراه نفت وجود دارد، این درحالی است که صدها فلر نفتی در خوزستان و به‌همین تعداد هم در اطراف شهر اهواز وجود دارد.

طبق اخبار منتشر شده در رسانه‌ها کشور کویت ۹۸ درصد گاز فلرها را کنترل کرده است، حال با توجه به اینکه اقلیم آن شبیه خوزستان است باید دید گیاه کونوکارپوس در آنجا وجود دارد یا خیر که تا به حال دچار این چنین مشکلی نشده است. با توجه به نظرات و نظریه‌هایی که وجود دارد، باید یک کمیته حقیقت‌یاب در سطح ملی تشکیل شود تا به داد مردم اهواز برسد.